

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ & ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

ΕΔΡΑ: Πλατεία Βικτωρίας 7, Αθήνα 10434 ☎ 010 88 14 922 = 010 88 15 393 ✉ info@omed.gr
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Πολυτεχνείου 21, Θεσσαλονίκη 54626 ☎ 0310 517 128 = 0310 517 119

Προς:

- 1. Σ.Τ.Ε.Β.** Γ. Σεπτεμβρίου 48β ΑΘΗΝΑ
- 2. Σ.Ε.Β.,** Ξενοφώντος 5 ΑΘΗΝΑ

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

5/2000

«Για τους όρους αμοιβής και εργασίας των χημικών μηχανικών Α.Ε.Ι. που απασχολούνται στη βιομηχανία».

- 1.1. Με αίτησή της προς τον Ο.ΜΕ.Δ. (αριθμ. πρωτ. 05/29.2.2000) η πρωτοβάθμια, πανελληνίας έκτασης, συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων, με την επωνυμία "Σύλλογος Τεχνικών Επιστημόνων Βιομηχανίας" (ΣΤΕΒ), ζήτησε την παροχή υπηρεσιών διαιτησίας, για την επίλυση της συλλογικής διαφοράς εργασίας, που δημιουργήθηκε μεταξύ αυτής και της εργοδοτικής συνδικαλιστικής οργάνωσης με την επωνυμία "ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ" (ΣΕΒ). Η διαφορά αφορά τη σύναψη εθνικής ομοιοεπαγγελματικής σ.σ.ε. που θα ρυθμίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας των χημικών μηχανικών Α.Ε.Ι. που απασχολούνται στη βιομηχανία.
- 1.2. Στις 6.3.2000, με κλήρωση, αναδείχθηκα Διαιτητής.
- 1.3. Στις 11.3.2000 ανέλαβα τα καθήκοντά μου.
- 1.4. Με πρόσκλησή μου κάλεσα τα ενδιαφερόμενα μέρη σε ακρόαση για συζήτηση διαφοράς, στις 21.3.2000 και ώρα 4 μ.μ. στα γραφεία του Ο.ΜΕ.Δ.

Κατά τη συζήτηση παραστάθηκε, νόμιμα, η συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων με την εξουσιοδοτημένη εκπρόσωπό της Χριστίνα Θεοχάρη. Η εργοδοτική συνδικαλιστική οργάνωση (ΣΕΒ) δεν παραστάθηκε, αλλά απέστειλε το

17.3.2000 έγγραφό της (αρ. πρωτ. ΟΜΕΔ 378/17/3/2000, στο οποίο εκθέτει τις απόψεις της.

2. Αφού έλαβε υπόψη:

2.1. Ότι η προσφυγή στη Διαιτησία νόμιμα έγινε μονομερώς από την ενδιαφερόμενη συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων, μετά την άρνηση της Μεσολάβησης από την εργοδοτική πλευρά.

2.2. Την από 16.12.1999 έγγραφη «καταγγελία» της προηγούμενης συλλογικής ρύθμισης (12/1997 διαιτητική απόφαση), με την οποία καλείται η πιο πάνω εργοδοτική οργάνωση σε έναρξη διαπραγματεύσεων για υπογραφή νέας.

2.3. Ότι η καταγγελία κοινοποιήθηκε στην εργοδοτική συνδικαλιστική οργάνωση και στο Υπουργείο Εργασίας και αναφέρει και τα προς διαπραγμάτευση θέματα.

2.4. Την με αριθμ. πρωτ. ΟΜΕΔ 211/17.2.2000 έκθεση του Μεσολαβητή Χρήστου Ιωάννου, με την οποία διαπιστώνεται άρνηση Μεσολάβησης από την εργοδοτική συνδικαλιστική οργάνωση.

2.5. Την με αριθμ. 03/2000 διαιτητική απόφαση με την οποία ρυθμίζονται οι όροι αμοιβής και εργασίας των διπλωματούχων μεταλλειολόγων μεταλλουργών, μηχανικών αποφοίτων ΑΕΙ, που εργάζονται στη βιομηχανία.

2.6. Όλα τα υπόλοιπα έγγραφα, που υπάρχουν στο σχετικό φάκελο της συλλογικής διαφοράς και τους ισχυρισμούς των μερών.

Ιδιαίτερα έλαβα υπόψη τους ισχυρισμούς της εργοδοτικής πλευράς, που περιέχονται στο προηγούμενο από 17.3.2000 έγγραφό της ότι:

«1. Κατ' αρχήν ο ΣΕΒ δηλώνει ότι είναι αντίθετος σε κάθε μορφή υποχρεωτικής διαιτησίας, διότι αυτή αντίκειται στο Σύνταγμα, στις Διεθνείς Συμβάσεις και στην κείμενη Νομοθεσία, είναι δε σύμφωνος μόνο με την εκούσια διαιτησία.

2. Ειδικότερα για τον ΣΕΒ επισημαίνουμε ότι δεν έχει τη μορφή της συνδικαλιστικής οργάνωσης, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν. 1264/82 (αρ. 7 παρ. 1 και συναφές και το άρθρο 1 παρ. 3β) και δεν νομιμοποιείται για τη σύναψη ομοιοεπαγγελματικής σσε, διότι μέλη του είναι επιστήμονες όλων σχεδόν των ειδικοτήτων του Πανεπιστημίου και του Πολυτεχνείου, καθώς και αποφοίτων ΤΕΙ, γεγονός που αποκλείει τον ομοιοεπαγγελματικό χαρακτήρα του Σωματίου αυτού για τη σύναψη Σ.Σ.Ε. Επιπλέον οι Χημικοί Μηχανικοί θεωρούνται στελέχη της βιομηχανίας και ως εκ τούτου οι όροι αμοιβής και εργασίας τους ρυθμίζονται, μέχρι σήμερα, κυρίως με ατομικές ή επιχειρησιακές ή κλαδικές συμβάσεις.

Κατόπιν όλων των ανωτέρω φρονούμε ότι δεν υπάρχει δυνατότητα με βάση τις νομοθετικές ρυθμίσεις έγερσης συλλογικής διαφοράς που να χρήζει ρύθμισης».

1.1. Οι ισχυρισμοί αυτοί της εργοδοτικής πλευράς είναι νομικά αβάσιμοι, γιατί:

Ο ν. 1876/1990, που στο σύνολό του εξασφαλίζει και προωθεί ένα σύστημα ελεύθερης συλλογικής διαπραγμάτευσης, είναι αποτέλεσμα μιας «κοινωνικής συμφωνίας κορυφής» («συμφωνημένος νόμος»), που επιτεύχθηκε επί Οικουμενικής Κυβερνήσεως, το έτος 1990 και δεν μπορεί να αναιρεθεί μερικώς. Η εξουδετέρωση μιας επιμέρους ρύθμισης μπορεί να οδηγήσει σε γενικότερη απορύθμιση του συστήματος. Επομένως, οι ισορροπίες που εκφράζει δεν πρέπει να διαταράσσονται, αλλά να ισχύουν διαχρονικά, ανεξάρτητα από συγκυριακές σκοπιμότητες, που ευνοούν τη μία ή την άλλη πλευρά (*Ι. Κουκιάδης, Η αμφισβήτηση της συνταγματικότητας του συστήματος διαιτησίας, ν. 1876/90, ΕΕΔ 1998, σελ. 529*).

1.2. Θεμελιώδης αρχή του συστήματος μεσολάβησης και διαιτησίας, του ν. 1876/90, είναι ότι τα μέρη μπορούν να καταρτίζουν, τα ίδια, με σ.σ.ε. ή κοινές συμφωνίες, τους όρους προσφυγής στη μεσολάβηση ή στη διαιτησία, καθώς και την όλη διαδικασία. Οι σχετικές διατάξεις του νόμου εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχουν τέτοιες σ.σ.ε. ή συμφωνίες. Επομένως η μεσολάβηση και ιδιαίτερα η διαιτησία του ν. 1876/90, που είναι στα πλαίσια του γράμματος και του πνεύματος του άρθρ. 22 παρ. 2 του Συντάγματος (Α. Καζάκος, ΕΕΔ 1997, σελ. 625-658, όπου γίνεται συνοπτική αποτύπωση και κριτική θεώρηση της «υποχρεωτικής διαιτησίας», με ιστορική αναδρομή στη νομολογία και τη θεωρία του ν. 3239/55, των Διεθνών Συμβάσεων 98 και 154, και ανάδειξη του επικουρικού χαρακτήρα της διαιτησίας του ν. 1876/90, Ι. Πίκουλας, ΔΕΝ 1997 σελ. 1302-1305, Λ. Ντάσιος ΕΕΔ 1997 σελ. 1-7), δεν αποβλέπει στην υποκατάσταση των διαπραγματεύσεων, αλλά έχει καθαρά οριακό (επιβοηθητικό-επικουρικό) χαρακτήρα, σε σχέση με τη συλλογική αυτονομία (άρθρ. 14 παρ. 2 ν. 1876/90).

Προηγείται δηλαδή στην εφαρμογή η βούληση των μερών και το σύστημα μεσολάβησης-διαιτησίας, που τα μέρη συμφώνησαν.

1.3. Η αμφισβήτηση της υποχρεωτικής διαιτησίας, του άρθρου 16 παρ. 1β, γ και δ του ν. 1876/90, με βάση τη διεθνή σύμβαση 154/81 (βλ. έγγραφο εργοδοτικής πλευράς, Α. Βάγιας, ΕΕΔ 1996, σελ. 805 επ. Δ. Παπασταύρου, ΕΕΔ 1996 σελ. 946 επ. και ΕΕΔ 1997 σελ. 269-273), εστιάζεται στη δεσμευτικότητα της «υποχρεωτικής διαιτησίας», στην ευχέρεια μονομερούς προσφυγής σ' αυτή. Υποβαθμίζεται όμως η λειτουργική και επικουρική συνδρομή της διαιτησίας, στην αποτελεσματική δράση του

καλόπιστου διαλόγου, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 4 παρ. 1 και 3 του ν. 1876/90, όπου το δικαίωμα συλλογικής διαπραγμάτευσης συνδέεται άρρηκτα με την αντίστοιχη υποχρέωση.

Η μονομερής προσφυγή στη διαιτησία, όπως παρατηρεί ο Α. Καζάκος, έχει «τυπολογικό» και όχι ουσιαστικό χαρακτήρα. Το κύριο χαρακτηριστικό της είναι ότι έχει *«ιδιότυπο κυρωτικό χαρακτήρα που αποβλέπει στην αναπλήρωση των ελλειμμάτων διαπραγματευτικής ισχύος μεταξύ συνδικαλιστικών οργανώσεων εργαζομένων και οργανώσεων εργοδοτών, ιδίως στην περίπτωση άρνησης του διαλόγου και των διαπραγματεύσεων ή άρνησης της πρότασης του μεσολαβητή»*. Έτσι η συλλογική αυτονομία διατηρείται αλώβητη σε όλη τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων, ακόμα και στο στάδιο της διαιτησίας, που δεν αποκλείεται να οδηγήσει σε κατάρτιση συλλογικής σύμβασης, ενώ η απόφαση του διαιτητή υποκαθιστά την ελλείπουσα κοινή βούληση των μερών, μετά από στάθμιση των συμφερόντων τους, με βάση τις προτάσεις και τη σχετική τεκμηρίωσή τους, κατά τις διαπραγματεύσεις του σταδίου της διαιτησίας (βλ. και 27/98, 9/98, 4/98 και 25/99 δ.α.).

2. Με τις διατάξεις των άρθρ. 1, 2 και 3 ν. 1876/1990, κατοχυρώνεται η ελευθερία των συλλογικών διαπραγματεύσεων, όπως αυτή προσδιορίζεται από τις διατάξεις των άρθρ. 22 και 23 παρ. 1 του Συντάγματος, σε συνδυασμό με τις 87 και 98 Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας που κυρώθηκαν με τα ν.δ. 4204/61 και 4205/61 αντίστοιχα. Ειδικότερα η συνδικαλιστική ελευθερία, όπως αυτή ρυθμίζεται από τις διατάξεις του ν. 1264/82, εμπεριέχει την ελευθερία της ίδρυσης, εσωτερικής οργάνωσης και ελεύθερης άσκησης των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων.

Με βάση τα παραπάνω και στα πλαίσια του ν. 1264/82, νόμιμα συστήθηκε και λειτουργεί η συνδικαλιστική οργάνωση εργαζομένων (ΣΤΕΒ), η δε νομιμότητα σύστασης και λειτουργίας της, καθώς και η αντιπροσωπευτικότητά της, για σύναψη συλλογικής σύμβασης εργασίας, δεν έχει αμφισβητηθεί.

Στο άρθρο 4, του καταστατικού του ΣΤΕΒ, ορίζεται ότι «τακτικά μέλη μπορούν να γίνουν πτυχιούχοι τεχνικοί επιστήμονες ανωτέρων και ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της ημεδαπής και ισοτίμων σχολών της αλλοδαπής, που εργάζονται στη βιομηχανία ή σε επιχειρήσεις που έχουν σχέση με τη βιομηχανία (ενδεικτικά αναφέρονται: μηχανικοί, υπομηχανικοί, φαρμακοποιοί, γεωλόγοι, γεωπόνοι)».

Επομένως, η συνδικαλιστική οργάνωση των εργαζομένων (ΣΤΕΒ), μέλη της οποίας είναι και οι διπλωματούχοι Χημικοί Μηχανικοί απόφοιτοι ΑΕΙ, νόμιμα άσκησε το

δικαίωμά της για συλλογική διαπραγμάτευση και κατάρτιση συλλογικής σύμβασης εργασίας, που θα ρυθμίζει τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργαζομένων της προηγούμενης ειδικότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρ. 4 παρ. 1 και 3 παρ. 1 εδ. δ. του ν. 1876/90.

3. Η ύπαρξη κλαδικών, επιχειρησιακών ή ατομικών συμβάσεων εργασίας δεν αποστερεί τους εργαζόμενους ορισμένου επαγγέλματος από τη δυνατότητα να αξιώσουν τη διαπραγμάτευση, για κατάρτιση ομοιοεπαγγελματικής σ.σ.ε., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 3 παρ. 1 εδ. δ και ε ν. 1876/90.
- 2.7. Ότι για τον καθορισμό των αποδοχών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ των άλλων στοιχείων και οι όροι αμοιβής και εργασίας εργαζομένων των ίδιων ή συναφών επαγγελμάτων, των ίδιων ή συναφών κλάδων επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- 2.8. Ότι με την 03/2000 δ.α. καθορίστηκαν, από 8.1.2000, οι όροι αμοιβής και εργασίας των διπλωματούχων μεταλλειολόγων-μεταλλουργών μηχανικών, αποφοίτων ΑΕΙ, που και αυτοί απασχολούνται στη βιομηχανία και είναι μέλη της εργατικής συνδικαλιστικής οργάνωσης (ΣΤΕΒ).

3. Κατέληξα στην ακόλουθη απόφαση:

1. Στις διατάξεις της απόφασης αυτής υπάγονται οι Χημικοί Μηχανικοί, απόφοιτοι Α.Ε.Ι., Πολυτεχνικών ή Πανεπιστημιακών Σχολών του εσωτερικού και αναγνωριζομένων ως ισοτίμων προς αυτές σχολών του εξωτερικού, που απασχολούνται σε βιομηχανικές επιχειρήσεις, οποιουδήποτε είδους, σε ολόκληρη τη χώρα, με σχέση εξαρτημένης εργασίας, με αντικείμενο το σχεδιασμό, την επίβλεψη λειτουργίας βιομηχανικών εγκαταστάσεων και διαδικασιών (Π.Δ. 274/1997) και είναι μέλη του Συλλόγου Τεχνικών Επιστημόνων Βιομηχανίας (ΣΤΕΒ).
2. Οι βασικοί μισθοί των υπαγομένων στην παρούσα εργαζομένων, όπως έχουν διαμορφωθεί στις 31.12.1999, με βάση τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 12/1999 δ.α., αυξάνονται από 8.1.2000 κατά ποσοστό 1,6% και όπως θα έχουν διαμορφωθεί την 30.6.2000 αυξάνονται περαιτέρω από 1.7.2000, κατά ποσοστό 1,6% και καθορίζονται ως εξής:

Έτη Υπηρεσίας	Από 8.1.2000	Από 1.7.2000
0-3	287.746	292.350
3-6	313.221	318.163

6-9	326.959	332.190
9-12	340.761	346.213
12-15	354.344	360.014
15-18	367.890	373.777
18-21	381.448	387.551
21-24	394.991	401.311
24-28	401.740	408.168
28-35	408.498	415.034

Ως υπηρεσία θεωρείται η χρονική διάρκεια από την απόκτηση του διπλώματος του ΕΜΠΑ ή άλλης ισότιμης με το ΕΜΠ σχολής του εσωτερικού ή εξωτερικού. Η προϋπηρεσία αποδεικνύεται με βεβαίωση του ΤΕΕ και του ΣΤΕΒ.

3. Επί των βασικών μηνιαίων μισθών υπολογίζονται και τα παρακάτω χορηγούμενα επιδόματα:

α. **Επίδομα γάμου**, που χορηγείται σε όλους τους εργαζόμενους, ανεξαρτήτως φύλου, ανερχόμενο σε ποσοστό 10% και σύμφωνα με το άρθρο 20 ν. 1849/89.

β. **Επίδομα παιδιών**, ανερχόμενο σε ποσοστό 5% για κάθε παιδί και έως τέσσερα παιδιά, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Το επίδομα αυτό χορηγείται για μεν τα αρρενα μέχρι το 18^ο έτος της ηλικίας τους, για δε τα θήλεα μέχρι το 20^ο έτος, εφόσον και στις δύο περιπτώσεις τα παιδιά δεν εργάζονται, συντηρούνται από τον ή την εργαζόμενο/η και είναι άγαμα. Σε περίπτωση που τα παιδιά σπουδάζουν σε σχολή που λειτουργεί με άδεια κρατικής αρχής το επίδομα αυτό καταβάλλεται εφόσον το παιδί είναι άγαμο και δεν εργάζεται, μέχρι το 23^ο έτος της ηλικίας του, ανεξαρτήτως φύλου.

γ. Στους εργαζόμενους που έχουν **τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών**, επιπέδου διδακτορικού, χορηγείται **επίδομα** σε ποσοστό 11%.

δ. **Το επίδομα ανθυγιεινής ή επικίνδυνης εργασίας** που χορηγείται από τον εργοδότη σε άλλους εργαζόμενους, που απασχολούνται σε ανθυγιεινούς ή επικίνδυνους χώρους χορηγείται και στους εργαζόμενους που υπάγονται στην απόφαση αυτή, στο ίδιο ποσό ή ποσοστό και τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Εάν το σχετικό επίδομα χορηγείται ποσοστιαίως υπολογίζεται επί του βασικού μισθού των εργαζομένων που υπάγονται στη ρύθμιση αυτή.

3. Στους εργαζόμενους, που υπάγονται στη ρύθμιση αυτή, ανάλογα με τα καθήκοντά που τους έχουν ανατεθεί, χορηγείται **επίδομα υπευθύνου θέσεως** ως εξής:

- Γενικός Διευθυντής 23%.
- Τεχνικός Διευθυντής 18%.
- Προϊστάμενος Τμήματος 13%.

Για τον επιβλέποντα ή υπεύθυνο βάσει νόμου έναντι δημόσιας αρχής χημικό μηχανικό, το επίδομα υπευθυνότητας δεν μπορεί να είναι μικρότερο από αυτό που προβλέπεται για τον τεχνικό διευθυντή της ίδιας επιχείρησης.

στ. **Επίδομα ξένης γλώσσας**, σε ποσοστό 6%, που χορηγείται για κάθε ξένη γλώσσα, εφόσον η επιχείρηση που απασχολεί τους εργαζόμενους ζητεί ως προϋπόθεση προσλήψεώς τους την επαρκή γνώση μιας ή περισσότερων ξένων γλωσσών ή εάν η φύση της εργασίας τους επιβάλλει τη χρησιμοποίηση ξένων γλωσσών για την εκτέλεσή της.

4. **Άδεια γάμου**. Στους εργαζόμενους που υπάγονται στην παρούσα χορηγείται άδεια γάμου πέντε (5) εργασίμων ημερών, με πλήρεις αποδοχές, χωρίς αυτή να συμψηφίζεται με την κανονική άδεια.

5. **Διευκόλυνση εκπαίδευσης – επιστημονικής ενημέρωσης.**

Ο ΣΕΒ υποχρεούται να προτρέπει τα μέλη του για την παροχή διευκολύνσεων, που θα επιτρέπουν στους εργαζόμενους, που υπάγονται στη ρύθμιση αυτή, να παρακολουθούν συνέδρια ή σεμινάρια, για την επιστήμη τους και το συγκεκριμένο αντικείμενο της εργασίας τους.

Σε περίπτωση που η συμμετοχή των εργαζομένων σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις έχει άμεση σχέση με το αντικείμενο της εργασίας τους ο ΣΕΒ πρέπει επίσης να προτρέπει τα μέλη του ώστε να αναλαμβάνουν την κάλυψη των εξόδων συμμετοχής των τεχνικών επιστημόνων σε αυτές τις εκδηλώσεις.

6. **Διατήρηση όρων και αρχή ευνοϊκότερης ρύθμισης**

Κατά τα λοιπά εξακολουθούν να ισχύουν όλοι οι όροι της υπ' αριθμ. 12/1999 δ.α. εφόσον δεν τροποποιούνται με την παρούσα.

Αποδοχές στο σύνολό τους ανώτερες απ' αυτές που καθορίζει η παρούσα απόφαση ή ευνοϊκότεροι όροι εργασίας, που προβλέπονται από νόμους, υπουργικές αποφάσεις, σ.σ.ε. ή δ.α., έθιμα κ.λ.π., δεν θίγονται και εξακολουθούν να ισχύουν.

7. Η ισχύς της απόφασης αυτής αρχίζει από 8/1/2000.

Αθήνα, 21 Μαρτίου 2000

Ο Διαιτητής

Θεοφάνης Αρχιμανδρίτης